

**EVALUARE NAȚIONALĂ
LA FINALUL CLASEI a VI-a
2024**

Test 1

Limbă și comunicare –

Limba română - Limba rromani maternă - Limba engleză

Județul/sectorul

Localitatea

Unitatea de învățământ

Numele și prenumele elevului/elevei

.....

Clasa a VI-a

Băiat ☐

Fată ☐

Ai de realizat un proiect despre „Învățarea în natură”. Fiindcă te interesează în mod deosebit subiectul, te pregătești serios. Astfel, cauți informațiile în TEXTUL A, TEXTUL B și în TEXTUL C.

Îți recomandăm să citești cu atenție textele propuse și să răspunzi la fiecare dintre cerințele date, în limba în care este formulată fiecare cerință.

SUCCES!

TEXTUL A

Mediul înconjurător are un rol esențial în creșterea și dezvoltarea copilului. Natura e, cu siguranță, cadrul potrivit pentru ca el să-și însușească extrem de multe abilități. Din păcate am ajuns să privim natura ca pe un mediu separat față de mediul ambiant al vieții noastre de zi cu zi.

Copiii crescute la oraș, în multe cazuri, sunt închiși între 4 pereți și expuși la foarte multe excese, alimentare (fast food-uri, dulciuri), emisiuni TV, jocuri pe calculator. Toate aceste excese nu fac altceva decât să anuleze orice urmă de creativitate. Unul dintre cele mai bune lucruri pe care le putem face pentru ei, e să-i luăm de mână și să ieșim împreună în aer liber. Mediul natural are grijă să ne ofere minunea creației la orice pas și este o sursă inepuizabilă de învățare, de la diferite specii de plante și copaci, la păsări, insecte, apă, aer curat și sunetul plăcut al vieții. Sunt o mulțime de modalități prin care ne putem reconecta cu natura și de a-i învăța pe cei mici să devină prietenoși cu mediul înconjurător, ca de exemplu: mișcarea în natură, activități practice, îmbogățirea vocabularului.

Mișcarea în aer liber e „hrană” pentru trup, minte și suflet. Fie că vorbim de alergat, cățărat, sărit sau o ușoară plimbare, acestea îl ajută pe copil în dezvoltarea sistemului muscular și osos. Sportul de echipă, individual sau o simplă joacă în parc oferă copilului posibilitatea de a-și dezvolta capacitatea de comunicare, de exprimare a sentimentelor, de învățare a unor noi emoții și modul în care să le gestioneze.

Copiii prezintă un interes crescut pentru activitățile practice, cele pe care le facem zi de zi. Cel mic poate fi implicat în activități precum îngrijirea plantelor, udarea, tratarea și curățarea lor, culegerea și spălarea fructelor și legumelor. Acest gen de preocupări îl ajută pe copil să devină mai responsabil, organizat, disciplinat. Copilul descoperă lumea din jur cu ajutorul simțurilor sale. Natura e mediul potrivit în care simțurile să-i fie dezvoltate. Sortarea frunzelor, pietrelor, crengilor după formă, mărime și culoare, distingerea diferitelor sunete pe care mediul înconjurător ni le pune la dispoziție, descoperirea de noi texturi, de la pietre și frunze la pământ, nisip și mușchi de copaci, toate au ca scop principal antrenarea simțurilor.

(adaptare după [greenkid.ro/natura-o sursă inepuizabilă de învățare](https://greenkid.ro/natura-o-sursa-inepuizabila-de-invatare))

TEXTUL B

And-jekh šukar *dīves* andar i Septèmbra, k-i škòla, i *siklārni* siklārel le *siklōvnen* palal o berś.

- Čhavalen thaj čhajalen, som but lošali ke palem dikhas amen k-i škòla and-jekh nevo školutno berś. Šaj te phenel manqe varekon and-o savo berś sam akana?

- And-o berś 2020, *mothovel* i Larisa.

- *Nais tuqe*, Larisa! Palal sar tume žanen, o berś si sar jekh *ruk* kaj si les 12 *ranika*. D-ašti te phenel manqe varekon so si kadala ranika?

- Kadala ranika si e berśesqe čhona: i Januàra, i Februàra, o Trintonaj, o Aprilo, o Máj, o Jùnio, o Žùlaj, o Àgusto, i Septèmbra, i Oktòbra, i Novèmbra thaj i Decèmbra, *amboldel* o Alèks.

- But šukar si tiro amboldipen, Alèks. Maj si te phenav tumenqe ke p-i svàko ranik si štar *ciriklānqe kherorra*. And-i svàko kherorro si ehta čiriklōrre. So te aven kadala?

- Rajnie siklārnie, phenel o Jonel, e čiriklōrenqe kherorra si e kurke thaj e ehta čiriklōrre si e kurkesqe dīvesa: Luj, Marcidīves, Tetradi, Žoj, Paraštuj, Sàvato, Purano Kurko.

- Va Jonel, si čačo tiro amboldipen. Palal sar siklilām ame, jekhe berśes si les 12 čhona. Žanel te phenel manqe varekon so si trin čhona line khethanes?

- Va, žanav me, phenel i Sidònia. Trin čhona khethanes keren jekh *berśivaxt*. Kadala si: i *tàmna*, o ivend, o *anglomilaj* thaj o milaj.

- But laches, Sidònia. So berśivaxt si akana?

- Akana si tàmna, phenel o Florin. Voj si brišindali thaj but barvali. Voj anel amenqe but barvalimata, but legùme thaj frùkturā.

- Va, Florin, kadja si. Sem but lošali ke, akana, žanen but butā palal o berś. Tume *d-ašti* te roden maj but informàcie p-o internèto palal o berś, palal e berśivaxta, e čhona thaj e dīvesa.

Savorre siklōvne sas lošale thaj naisarde e siklārnāqe vaś e importànto butā save siklile len palal o berś.

(O berś, palal o Jonel Kordovan – tèksto lino andar o lil „E dajaqi rromani čhib vi i literatūra vaś i lil-to klàsa”)

TEXTUL C

Finland is considered to be the happiest country in the world. The people are relaxed and cheerful and live stress-free lives.

Over 70% of Finland is covered in forests, and the connection with nature is very important there. How does this affect their happiness? Let us explore some interesting ideas from Finland – the land of a thousand lakes, and see what we can learn to change our lives.

The Forest Schools

The forest school is a very popular idea in Finland. Most of them are pre-schools that take care of 5 or 6-year-old children. In a forest school you can see the children spending up to 95% of the school day outdoors, in the forest, exploring, playing and learning about the world around them.

Forest schools don't have many tests and scores, but they see much better results. They are famous for new ways of practising skills in mathematics, reading, listening, critical thinking, and writing. It is an essential starting point that helps the students when they move on to the next level of education.

There are many benefits that both parents and teachers see from forest schools. The children are more motivated to learn. Children's health and immunity gets better. Spending time out in nature is an important part of their lifestyle. All their lives, they will stay active and do hiking, cycling, horse riding, orienteering and other sports. Also, they will relax in the silence of the forest.

(adapted from healingforest.org/2019/04/29/forest-notes-from-the-happiest-country-in-the-world/)

Cod 2 1 0 9

I. Bifează, în tabelul de mai jos, căsuța potrivită pentru a arăta cărui text îi corespunde fiecare dintre afirmațiile date.

	A	B	C	D
Afirmație	TEXT A	TEXT B	TEXT C	NICIUN TEXT
1. Excesele anulează creativitatea.				
2. Anul este comparat cu un copac.				
3. Natura nu e potrivită pentru însușirea de abilități.				
4. Există o țară unde copiii învață în pădure.				

II. Asociază, prin săgeți, cuvintele care să reflecte informațiile prezentate în fiecare text.

Cod 2 1 0 9

Textul A

1. mediul	a. esențial
2. rol	b. practice
3. activități	c. la excese
	d. natural

Cod 2 1 0 9

Textul B

1. berś	a. 3 čhona
2. berśivaxt/ anotimpo	b. 12 čhona
3. kurko	c. 7 děsa
	d. 12 děsa

Cod 2 1 0 9

Textul C

1. forest	a. lives
2. stress-free	b. active
3. stay	c. Finland
	d. school

III. Transcrie, din fiecare text, câte două cuvinte referitoare la **natură**:

Textul A
cuvinte în limba română

Cod 21 11 00 99

Textul B
cuvinte în limba rromani maternă

Cod 22 12 00 99

Text C
cuvinte în limba engleză

Cod 23 13 00 99

IV. Încercuiește ADEVĂRAT (A) / FALS (F) sau (Ć) kana si ćaće vaj (N) kana na si ćaće, sau, True (T) or False (F), justificând alegerea cu secvențe din text.

Cod 21 11 12 13 00 99

1. Copiii de la oraș sunt expuși la multe excese.

A / F

Justificare : _____

Cod 21 11 12 13 00 99

2. And-jekh beršivaxt si trin ćhona.

Ć / N

Ćaćaripen e alavença andar o təksto: _____

Cod 21 11 12 13 00 99

3. In forest schools, children spend 70% of the school day outside.

T / F

Justification: _____

V. Continuă fraza următoare utilizând informația din textul A:

Copiii prezintă un interes crescut pentru

Cod 2 1 0 9

VI. Cirde jekh lînia telal i lachi varianta, xramosarindoj informacie andar o tæksto save te çaçares tiro alosaripen.

O berś si dikhlo sar jekh rukh kaj si les **12 ranika/ 7 ranika**.

Utilizarea informațiilor din texte în pregătirea temei

„Învățarea în natură”

Cod 2 1 0 9

VII. Prezintă într-un enunț o asemănare între textele A și B.

Cod 2 1 0 9

VIII. Give a short answer: Do you think children like Forest Schools? Why? Why not?

IX. Kames te keres jekh kestionàro savo te des les tire kolegurenqe, klasaθe, te arakhes **savi si lenqi opinia palal o siklövipen and-i natùra.**

Xramosar and-o telutno kestionàro e trebutne pučhimata, kaj save trebal te ambolden tire kolègură.

PUČHIPEN	VA	NA
1.		
2.		
3.		

X. Care dintre cele trei texte ți s-a părut mai interesant? Motivează-ți răspunsul în maximum 4 rânduri.

FELICITĂRI, AI AJUNS LA SFÂRȘITUL TESTULUI!

MULȚUMIM PENTRU PARTICIPARE!